

Våren er her igjen!

Nok en lang vinter er over og våren har slått til med varme og båt puss. Aktivitetene i høst og vinter har dreid seg om møter i skur 28, medlemstur til marinemuseet og medlemsmøte i Vikingskipsmuseet. Fine aktiviteter i den mørke og kalde årstid.

Men nå kjære kystlagsmedlemmer er det tid får å være ute, på kai og i båt skal turen gå. Vi håper flest mulig kan se seg i stand til å delta på noen av våre aktiviteter gjennom sommerhalvåret som ligger foran oss. I perioden framover vil vi prøve å gjøre en innsats ut på Søndre Langåra for å gjøre stedet bruksklart. Dette burde ha interesse for mange medlemmer.

Av andre ting som kommer i mai/juni er Museumsdagen på Bygdøyenes den 25. mai hvor Viken skal delta. Etter dette kommer lørdag xx. Da vi skal olje kaia og rydde rundt Sjøhuset samt grille og kose oss. Og St. Hans aften møter vi som vanlig opp på kaia vår. Da bare slapper vi av og koser oss og tar det som det faller seg.

Tilslutt: Kystlaget Viken har nå nytt nettsted: www.kystlag.net

**Bruk dette aktivt for å kommunisere med styret!
Opprop! Kom med e-post adresser alle dere som ennå ikke har gjort det.**

Dagens sitat:

DATAMASKINER ER RASKE, LOGISKE OG DUMME
HJERNEN ER LANGSOM, IAKTTAGENDE OG KLOK

Formannen

Forbundet Kystens Landsmøte

Forbundet Kysten avholdt landsmøte på hurtigruteskipet **"Finnmarken"** fredag 28. til mandag 31. mars på strekningen Bergen – Bodø. Fra Viken stilte Ove Aakre og Tore G. Jacobsen som delegater, Per Midbøe som observatør og Terje Planke som gjest. Det viste seg å bli en fantastisk tur med mange tilbud utenom selve landsmøtet som ble gjennomført på søndagen. Det var seminar og kåseri om bord, byvandring og kystlagsbesøk i land på ferden oppover leia.

M/S **"Finnmarken"** bygget i 2002, er en av Ofoten og Vesteraalens Dampskibsselskap 7 hurtigruter. Den eldste er M/S **"Lofoten"** fra 1964 og er fremdeles i rute mellom Bergen og Kirkenes. Oss delegater, observatøren og gjesten fra Viken fikk en overraskende meget brå start på turen. All togtrafikk fra og igjennom Oslo S stod dønn i ro. Selv med flere rolige samtaler med personell fra flytoget var det umulig å få rekvirert taxi før det nesten var håpløst å nå det siste flyet som rakk hurtigruten. Gaten var stengt og hadde det ikke vært for at piloten kom fra Nord-Norge og forstod selvsagt alvoret i å rekke båten, ville vår observatør måtte observere noe annet enn Landsmøte Forbundet Kysten 2003.

På programmet fredag kveld sto foredrag om jektefarten mellom Bergen og Nordnorge v/ Trond Torgvær. Avgang kl. 22.30. Kl. 09.00 Lørdag 28.mars innledet Høvdingen Arne Hole med spørsmålet "Kystkultur i levende samfunn eller et minne?" Førsteamanuensis Ragnar Nilsen fra UiT ledet spørsmålene. Videre med foredrag om spillet om ressursene: Fra spredning til konsentrasjon av velstand? Temaet kunne ikke være mer levende enn det var da. Opp til Ålesund passerte vi flere eksempler på at enkelte gjør det veldig bra med den nye fiskeripolitikken mens andre lokalsamfunn står i fare for å forsvinne. Etter at fiskekvoten ble satt til anbud har det vært et fiske etter vann eller forsvinn metoden. Det absurde er at de store fiskeriene som sender fisken til filetering i Kina sliter som en dårlig IT-krakk, støttet opp av bankene. Og bankene har nok å gjøre enn å gamble på en ungdom som vil kjøpe en kvote og båt, selv om det bare koster fra millionen. Førsteamanuensis Siri Gerrard UiT avsluttet formiddagen med et foredrag om Fiskeværet – forutsetningen for en levende Kyst.

Etter Ålesund og byvandring med en ikke ukjent omviser Harald Grytten som gav oss en innføring i Ålesunds historie med en kraft og patos som de tilhørende sent eller aldri vil glemme, eller omvisning på Sunnmøre museum og båthall hadde Eivind Lande fra Riksantikvaren kåseri om hurtigruten og spørsmål og svar om sertifisering av båter og

mannskap. Det siste temaet skapte selvfølgelig en del frustrerende spørsmål, spesielt når Sjøfartsdirektoratet påstår at gamle D/S Børøysund ikke er sjødyktig konstruert!

Videre gikk turen til Kristiansund hvor vi om kvelden hadde tilbud om å komme bort til Mellomverftet for å se hvordan de hadde det der. Og det var ikke lite de hadde å by på. Vi ankom kl 2200 om kvelden med hurtigruta, i rask marsj bortover til Mellomverftet forflytta en stor hop seg. Vel borte ble vi geleidet inn i smia. Der ble vi varmet opp ytterligere ved hjelp av noen gode akkevitte (Ja noen tok mer enn en!). Som sagt smie type stor nede og et stort maskinverksted oppe med alle de gamle verktøy/maskiner en kunne tenke seg. Og på uteområdet var det slipper hvor folk jobba på båtene sine. Faktisk hadde flere stilt opp på lørdagskvelden i arbeidshabit for å vise oss hva de drev på med. Imponerende! **"Finnmarken"** lå bare 1 time til kai i Kristiansund så det ble et hastig, men svært så hyggelig besøk på Mellomverftet.

Selve landsmøtet gikk av stabelen (for å bruke et maritimt uttrykk) på søndag i den store og flotte konferansesalen vi hadde til disposisjon gjennom hele turen fra Bergen til Bodø. Møtet ble gjennomført uten de store diskusjoner. Det ble vedtatt å minske styret og opprette et råd. I denne diskusjonen tok Viken opp representasjon i dette rådet for kystlag som er alene i et fylke. Det gjelder da spesielt Viken, og vi fikk da aksept fra leder og andre i landstyret at Viken kunne påregne representasjon i det nye rådet som representant fra Oslo.

På vei mot Ørlandet fikk vi et lite opphold i landsmøte mens en av gutta fra Kjeungen kystlag fortalte om hva de holdt på med. Og i det vi passerte fyret på Kjeungen som de hadde ansvaret for å holde vedlike, kunne vi se at de hadde folk der ute som hilste oss med vimpel, plakater og iherdig vifting med armene.

Møtet fortsatte og da det var avsluttet fikk vi en forrykende presentasjon fra Kystlaget Torghatten som er vertskap for dette års landstevne i Brønnøysund. Etterpå var det landsmøtemiddag med taler og god mat. Utpå kvelden kom vi til Rørvik og der var det også et arrangement hos Folla kystlag. Noen av oss gikk derimot om bord i sørgående hurtigrute som var det tidligere nevnte **"Lofoten"**. Noen som var med blant deltagerne på landsmøtet skulle snu og ta den gamle damen sørover igjen.

På mandags morgen rundt frokosttid var vi kommet til Ørnes, skyfri himmel og sol og en fantastisk utseiling fra Ørnes. Etter frokost stilte folk fra Salta kystlag tilhørende i Bodø opp i konferansesalen og fortalte om sine aktiviteter. I tillegg til et foredrag med en flott powerpoint-presentasjon delte de ut en folder til alle landsmøtedeltakerne. Virkelig en flott innsats!! Karen fra Salta kunne da fortelle at når vi kom til Bodø

skulle den gamle kutteren **"Faxsen"** og skøyta **"Storøy"** legge til bak hurtigruta. Dit skulle alle landmøtedeltakerne gå for så å bli tatt med på en tur i havnebassenget til Nyholmen hvor kystlaget disponerte ei kai og ei brygge. (Les: I Nordnorge er ei brygge det som sørpå kalles sjøhus, og ei kai er ei kai og ikke ei brygge. Formannens merknad.) For de av oss som var med om bord på **"Faxsen"** var det en opplevelse å høre og føle en 50 hk ensylindret Wichmann, ikke en hverdagslig foreteelse nei. En må her legge til at Salta-gjenget var helt nede i Brest, Bretagne på trebåtfestival med kutteren i år 2000. Skandferkutteren så det er sagt. Turen ble avsluttet i det samme solskinnet ved at vi ble satt av på moloen i Bodø hvor Salta driver en liten kafé kalt molokroken. Der vanket det vafler og kaffe så mye en ville ha, Salta spanderte.

Dette var også avslutningen på en minnerik tur hvor vi alle ble kjent med mange nye hyggelige og inspirerende mennesker. Tilslutt må vi som deltok få takke Anita Andreassen i Bergen kystlag for det formidable arbeid hun hadde gjort for å få gjennomført dette landsmøtet ombord på **"Finnmarken"**

Den gamle *Finnmarken* som nå er på hurtigrutemuseet

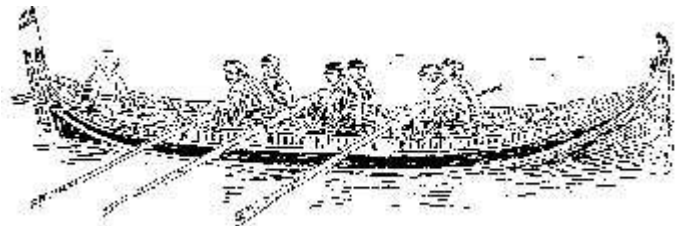
Flyt GjØa prosjektet kan vise frem et spennende kopibygge prosjekt pØ Isegran.

I august 1914 reiste den britiske Sir Ernest Shackelton fra Engeland. Han hadde komandoen over en tidligere norsk seilskute som han hadde gitt navnet Endurance. Med 27 mann ombord satte de kursen sydovert til Antarktis. Målet var å bli de første som krysset det Antarktiske kontinent fra hav til hav via Sydpolen. Endurance skulle bringe Shakeltons menn over Weddellhavet og ilandsette dem slik at de kunne starte sin ekspedisjon fra denne siden. Han sendte også en gruppe menn til den andre siden med skipet Aurora. De skulle legge ut depoter innover barrieren og plukke opp Shakelton etter endt ekspedisjon. Endurance møtte unormalt mye pakkis. Endurance slet seg med seil og damp mot Weddellhavet og i slutten av januar 1915 frøs skipet fast i isen. Kysten lå bare 80 miles unna. Endurance med mannskap drev utover i Weddellhavet og skroget måtte tåle mye press og skruing fra isen. Mennene ventet 10 måneder på at isen skulle løsne, men 27. oktober 1915 måtte de forlate Endurance. 21. november samme år sank skipet. Shakelton og hans menn satt igjen på isen i et av de mest forlatte områder i verden. I mange måneder drev de nordover på pakkisen og 9. april 1916 fant de til slutt iskanten. De skibbrudne kom seg så over i 3 livbåter som de hadde dratt over isen og startet en historisk reise. 24. april 1916 etter forferdelige prøvelser kom mennene fram til den ubebodde ElefantØya. Shakelton bestemte seg for at mesteparten av mannskapet måtte bli igjen her med de to dårligste bØtene. Han seilte videre med den beste, James Caird, og 5 mann for å prØve å nå Syd Georgia 700 nautiske mil unna. PØ Syd Georgia fantes den Norske hvalstasjonen Grytevik, som var eneste redning. James Caird er bare 7 meter lang. 24. april 1916 seilte de fra ElefantØya. James Cairds reise gjennom sydishavet, et av de mest værharde områdene i hele verden, er en av de mest imponerende bedrifter i polarhistorien. PØ tross av utallige stormer, nådde James Caird Syd Georgia 10. mai 1916. Nesten et og et halvt år etter at Endurance hadde seilt fra Syd Georgia mot Weddellhavet. Mennene som nå var fullstendig utslitt kom i land pØ den ubebodde siden av Øya og Shackelton og to av hans menn klatret over hele Syd Georgia med høye snØbelagte fjell og isbreer. Etter 36 times kontinuerlig gange nådde de hvalstasjonen i Grytevik. Shakelton fikk derfra tak i en skute som reddet mennene pØ ElefantØya. Han gjennomfØrte ekspedisjonen uten tap av menneskeliv.

Arved Fuchs fikk i 1989 ideen til å bygge en kopi av James Caird. Han ville gjennomfØre en rekonstruksjon av Shakeltons s ekspedisjon med James Caird. 12. januar 2000 ble kopien av James Caird lastet i land i Esperanza Bay pØ det Antarktiske fastland. Ekspedisjonen startet 19. januar. De seilte under vanskelige klimatiske forhold og traff pØ mye isfjell. Arved Fuchs og hans mannskap nådde fram til ElefantØya pØ 10 dager. Avstanden er 150 nautiske mil og tiden det tok viser hvor mange vanskeligheter de hadde. Med storm fra nord og utrolig liten plass ombord, kulden og den konstante fuktigheten sammen med den voldsomme rullingen i den lille bØten var et enomt press pØ mannskapet. BØten hadde hverken motor eller radar. PØ ElefantØya ble de et par dager og undersøkte Point Wild. Dette er den samme plassen der Shakeltons menn lå i 4 lange måneder før hjelpen kom. 30. januar satte Arved Fuchs seil med kurs mot Syd Georgia. Da de fikk land i sikte 13 dager senere hadde de opplevd omtrent de samme strabasene Shakelton har beskrevet. Under voldsomme stormer satt de krØket sammen under dekk, i 10 meter høye bØlger som brØt, seilende mellom isfjell og i tØke. Den umiddelbare reaksjonen fra James Cairds mannskap da de kom inn i Kong Haakons fjord var: "Never again".

Arved Fuchs og hans mannskap krysset ogsØ fjellene i Syd Georgia, men det er en annen historie.

Flyt GjØa-prosjektet har lenge hatt kontakt med Arved Fuchs og han er en stor inspirasjonskilde til vØrt prosjekt. Vi har nå vØrt sØ heldige å få låne James Caird til utstillingen vØr pØ Isegran i Fredrikstad. Vi vil vise fram bØten og fortelle om Shackeltons redningsekspedisjon og Arved Fuchs' rekonstruksjon. Vi er aldri sØ lite stolte over å kunne vise fram dette kopiprojektet pØ Isegran i Fredrikstad! Mange har vel ogsØ sett BBCs TV-serie som gikk pØ NRK ved nyttØr om Shackeltons ekspedisjon.

Aktiviteter framover i Viken:

Søndag 25. mai: Museumsdagen på Bygdøyenes

Onsdag 28. mai: Dugnad på kaia er planlagt

Pinsehelga - to aktiviteter pågår:

Tur til Søndre Langåra og det er kystkultur dager ute på Steilene.

***Vi har ingen klokkeslett å komme med, ta kontakt med noen i styret
hvis dere har lyst til å være med, og det har dere sikkert.***

St. Hans aften. Vi møtes på kaia som vanlig.

**Returadresse:
Kystlaget Viken
c/o Sven Wold
Vålerenggt. 12
0657 Oslo**

**Redaksjon dette nummer er
Tore G. Jacobsen og Jan S. Krogh
Red. sekr. Eva Snarli.**

Funksjon	Navn	E-post	Telefon
Formann	Tore G. Jacobsen	tojac@c2i.net	67133163
Nestformann	Per E. Midbøe	amhoegevold@hotmail.com	22353163
Kasserer	Knut Johannesen	can-mur@frisurf.no	22196787
Readaktør	Jan S. Krogh	snarkrog@online.no	22150968
Styremedlem	Oddvar Brekke	oddvar.brekke@valler.vgs.no	22522403
Styremedlem	Thor Engøy	thor.engoy@ffi.no	63845850
Styremedlem	Leif Erik Ellingsen	leif@flyt.no	21916113
Styremedlem	Nina Myrland	nina.myrland@nhm.uio.no	90501157
Styremedlem	Frode Meisingseth	frodemei@start.no	92020198
Styremedlem	Ove Aakre	ove.aakre@c2i.net	41470169
Styremedlem	Sven Wold	Swnawold@yahoo.no	95 55008
Styremedlem	Marius Løkse		92688935

Kystlaget Viken's nye Hjemmeside: www.kystlag.net

Trykket på Hustrykkeriet, Gaustad Sykehus